

Autoportret z paletą. Obraz Rozalii Laszczyk

Rozalia Laszczyk urodziła się 25 listopada 1905 w Łubniach (Ukraina). W 1911 r. rodzina przeniósła się do Kielc odkupując posesję przy dzisiejszej ul. Św. Jana Pawła II, ze stojącym tam dworkiem nazywanym dziś „Dworkiem Laszczyków”. W Kielcach uczęszczała do gimnazjum Znojkiwiczowej i w 1919 r. zrobiła maturę. Już w szkole przejawiała zdolności plastyczne, dużo rysując i malując. Po maturze, po rocznym kursie pielęgniarstwa, podjęła pracę urzędniczki w Okręgowej Izbie Kontroli. Od 1922 r. studiowała w krakowskiej Wolnej Szkole Rysunku

i Malarstwa Ludwiki Mechofferowej. Niestety kłopoty zdrowotne zmusiły ją do przerwania nauki. Po powrocie do Kielc uczęszczała na zajęcia z rysunku organizowane przez kieleckie Koło Towarzystwa Miłośników Sztuki. Z czasem stała się jego aktywną członkinią uczestnicząc we wszystkich zorganizowanych przez Towarzystwo wystawach. Malowała, starając się uchwycić ulotność chwili, podkreślając kolorem impresyjny nastrój pejzaży, w których często pojawiały się ogrody, parki, sady. Podobną techniką malowała portrety, głównie bliskich sobie osób. Taki też jest jej autoportret (dat. na 1928 r.), na którym uwieczniła się w tradycyjnej pozie malarskiej z pędzlami i paletą, najprawdopodobniej przy sztaludze ustawionej w ogrodzie przy dworku. Rozalia zapisała się także chlubnie w historii Kielc w czasie II wojny światowej. Z jednej strony, korzystając ze swojego pielęgniarzkiego wykształcenia, pracowała w szpitalu. Natomiast w dworku Laszczyków znajdował się konspiracyjny punkt kontaktowy Armii Krajowej. Trzy siostry Laszczyków: Rozalia, Helena i Eugenia oraz ich matka Julia zorganizowały w domu tajną kryjówkę dla partyzantów i skrzynkę kontaktową. Eugenia pełniła funkcję kierowniczkii kancelarii wywiadu AK okręgu kieleckiego, Rozalia wykorzystywała swe umiejętności plastyczne do fałszowania dokumentów i otwierania niemieckiej poczty, zaś Helena była zaangażowana w tajne nauczanie. Wszystkim szczęśliwie udało się przeżyć wojnę.

Po wojnie Rozalia zostaje członkiem Związku Zawodowego Artystów Plastyków oddział Kielce i bierze udział w pierwszych powojennych wystawach. Ze względu na stan zdrowia na dłuższy czas porzuca malarstwo, wracając do niego (głównie do malowania portretów) pod koniec życia. Umiera 24 kwietnia 1983 r. w Kielcach. W dwa lata po śmierci otwarta zostaje jej wystawa monograficzna prezentująca wybór prac ze zbiorów rodzinnych.

Marcin Kolasa